

Verksamhet

Ålands Skogsindustrier Ab, Önningebyenheten
Önningebyvägen 587
Mariehamn

Beslut om miljögranskning av sanering efter tidigare verksamhet

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM) har granskat ansökan om sanering efter tidigare verksamhet vid Önningebyanläggningen och ger nedanstående beslut. Ansökan granskas enligt 15 § och instruktioner och föreskrifter ges med stöd av 24 och 26 §§ landskapslagen (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Detta beslut innebär att Ålands Skogsindustrier Ab, nedan Ålands skogsindustrier, kan inleda saneringen enligt utförandebeskrivning per 08.09.2023 förutsatt att instruktionerna och föreskrifterna nedan följs.

Verksamhetsutövaren ansvarar för att verksamheten är förenlig med lag. ÅMHHM kan förelägga om ytterligare krav, avbryta verksamheten eller kräva att skada avhjälps om verksamhetsutövaren försummat sina skyldigheter enligt lag eller myndighetens instruktioner.

Instruktioner och föreskrifter

- 1) Verksamhetsutövaren ska utse en sakkunnig person (förman) att ansvara över utförandet av saneringen samt meddela personens namn och kontaktuppgifter till ÅMHHM innan arbetet med sanering av området inleds. Personen ifråga ska leda arbetet med saneringen, övervaka kontrollprovtagningen samt säkerställa korrekt efterbehandling.
- 2) Tidpunkt för när arbetet med saneringen startar och när det avslutas ska meddelas till ÅMHHM så att myndigheten kan övervaka det pågående arbetet samt kontrollera att saneringsarbetet avslutas korrekt.
- 3) Sanering av området ska följa de gränsvärden för markanvändning som gäller åtminstone för mindre känslig markanvändning (MKM) enligt ansökan dvs bilaga 2 i LF (2006:124) om hantering av jord- och muddermassor, se bifogad bilaga. För totalkrom kan riktvärdet för mindre känslig markanvändning (MKM, 150 mg/kg TS) eller känslig markanvändning

(KM, 80 mg/kg TS) användas. Det lägre rikt- och gränsvärdena för mindre känslig markanvändning (MKM) gäller ifall området saneras för användning som industriområde medan en frivillig sanering till framtida känsligare markanvändning (KM) är möjligt om de högre värdena tillämpas.

- 4) Sanering av dammen görs genom att separering av vattnet från sediment i uppsamlingscontainer. Vatten/sediment provtas var för sig och resultaten av provtagningen ska bedömas före vidare möjlig hantering avgörs av ÅMHM. Verksamhetsutövaren ska se till att prover på vattnet från dammen som genomgått sedimentation, tas innan det får släppas ut till dagvatten, reningsverk (Lotsbroverket) eller genomgå annan rening.

Gällande gränsvärden för mottagning i Lotsbroverket finns i tabellen. Relevanta parameter får inte överskridas. Proverna ska tas av godkänd provtagare, vara representativa för hela vattenmängden samt analyseras i ett av myndigheterna godkänt laboratorium.

Parameter	Gränsvärde (mg/l)
Bly, Pb	0,5
Kadmium, Cd	0,001
Koppar, Cu	2,0
Krom, Cr	1,0
Kvicksilver, Hg	0,001
Nickel, Ni	0,5
Zink, Zn	3,0
pH	6,5–9,5
Konduktivitet 25°	2500

- 5) Mellanlagring av jordmassor får ske på området i högst 3 månader. Mellanlagring ska då ske på en icke genomsläpplig yta som presenning eller sprickfri asfalt. Massorna delas upp i sektioner där klassade massor, vilka innehåller farliga ämnen ska hållas skilt från rena eller oklassade massor samt förses med presenning så att nederbörd inte når massorna och farliga ämnen kan lakas ut.

- 6) Mottagare av förorenade jordmassor ska ha miljötillstånd eller motsvarande lagenligt godkännande för mottagning av denna typ av avfall. Ålands Skogsindustrier ansvarar att tillstånd eller godkännande finns hos mottagande anläggning och redogör för samtliga mottagare av schaktade jordmassor från saneringen i rapporten.
- 7) Ifall provtagning visar på att även grundvattenförorening förekommer efter sanering ska en plan för eventuella åtgärder, provtagning och övervakning lämnas till ÅMHM för godkännande innan vidare saneringsarbete utförs. Utvärdering av grund- och ytvatten ska följa saneringsplanen avseende bedömningskriterier.
- 8) En kontrollplan ska bifogas tillsammans med rapporten ifall utvärderingen av saneringsarbetet påvisar ett behov av fortsatt övervakning vid någon saneringspunkt.
- 9) En rapport över saneringsarbetet ska upprättas efter saneringen avslutats. Relevant dokumentation från utförandet enligt saneringsplanen samt det som framgår av instruktionerna i detta beslut sammanfattas i rapporten. Rapporten ska lämnas till ÅMHM inom 3 månader från avslutat saneringsarbete.

Ytterligare uppgifter ska ingå i rapporten enligt följande:

- Mängd och typ av massor/sediment/vatten som transporterats från området
- Transportdokument och mottagaren av massor/sediment/vatten
- Provtagningsresultat
- Karta över saneringsgränser och kvarvarande massors föroreningshalter
- Underlag och kartor från andra relevanta bedömningar i saneringsarbetet.

Motivering

Myndigheten har granskat ansökan, funnit grundad anledning att pröva verksamhetens laglighet och beslutat att meddela instruktioner för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan enligt 15 och 24 §§ i landskapslag (2008:124) om miljöskydd. Detta beslut innebär att sanering på fastigheten i Önningeby Rnr 170-435-10-58 får utföras i enlighet med saneringsplan av Geoveta 08.09.2023 samt att verksamheten övervakas av ÅMHM.

I 15 § miljöskyddslagen framkommer att myndigheten kan informera om vad som måste iakttas för att verksamheten ska vara förenlig med lag samt om verksamheten helt eller delvis inte kan förverkligas i enlighet med lag. I 24 § miljöskyddslagen finns bestämmelser om vilka instruktioner myndigheten kan meddela genom detta beslut och i 26 § finns föreskrifterna.

Den av Ålands Skogsindustrier inlämnade planen är en utförandebeskrivning med flera ingående valmöjligheter under arbetsutförandet, behov av kontroller och ytterligare provtagning i syfte att välja rätt hantering eller bortförskaffande av förorenade massor, vatten eller sediment samt utförande och avslut av saneringen. ÅMHM meddelar särskilda instruktioner i syfte att kontrollera och följa upp att arbetet utförs med tillräcklig miljöhänsyn, försiktighet och aktsamhet i enlighet med 1 § om miljöskyddslagens syfte.

Instruktionerna i punkterna 1 - 9 motiveras enligt följande:

I *punkt 1 och 2* framgår att det ska finnas en utsedd person som ansvarar för verksamhetens miljöpåverkan och att inledande och avslutandet av saneringsarbetet ska anmälas till ÅMHM, vilket föreskrivs i syfte att säkerställa en trygg och säker skötsel av saneringsarbetet i enlighet med 7 § i miljöskyddslagen.

Punkt 3 ger sådana försiktighetsmått som ska vidtas i syfte att förhindra att det uppstår någon negativ miljöpåverkan som anges i definitionen i 3a § miljöskyddslagen samt begränsa utsläpp.

Punkt 4 avseende provtagning och omhändertagande av eventuellt förorenat vatten från dammen efter separation från sediment utgör åtgärder och begränsningar i syfte att förhindra ytterligare negativ miljöpåverkan i området enligt 24 § punkt e i miljöskyddslagen.

Mellanlagring av massor enligt *punkt 5* förebygger spridning av förorenade massor vilket medför en adekvat avfallshantering i enlighet med 24 § punkt b miljöskyddslagen.

I *punkt 6* föreskrivs att avfall får endast överföras till en sådan mottagare som genomgått tillståndsprovning, miljögranskning eller erhållit motsvarande godkännande av myndighet. Kravet på mottagande anläggning om att inneha ett miljögodkännande vid överlämnandet av avfall följer 26 § i landskapsförordning (2022:22) om avfall.

Punkt 7 följer bestämmelser i 4 kap. 8 § vattenlag (1996:61) om att förebyggande tekniska åtgärder bör vidtas för att förhindra påverkan på grundvatten.

Punkt 8 och 9 specificerar att man ska upprätta en efterkontrollplan och lämna en slutrapport över arbetet, vilket följer lagens föreskrifter om egenkontroll och ges med stöd av 26 § miljöskyddslagen.

Bakgrund

Sökanden Ålands Skogsindustrier Ab inkom den 18.09.2023 med en ansökan om miljögranskning av sanering efter tidigare verksamhet vid Önningeby-anläggningen i Önningeby, Jomala kommun.

Delgivning av ansökan har skett till berörda fastighetsägare och via myndighetens elektroniska anslagstavla under tiden 10.10-31.10.2023. Under samma tid har handlingarna funnits i ÅMHM:s reception och möjlighet för envar att yttra sig över ansökan. Under tiden för hörande och elektronisk publicering har inte något yttrande inkommit.

Avgift

För beslutet uppbärs en avgift om 2080 euro enligt avgiftstabell 1 i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Taxan finns på amhm.ax/avgifter.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Helena Boman
Tf myndighetschef
Beslutande

Erica Sjöström
Miljöskyddsinspektör
Beredande

Bilagor

1. Bilaga 2 i LF (2006:128) om hantering av jord- och muddermassor
2. Besvärсанvisning
3. Faktura (ej vid e-faktura)

För kännedom

Ålands landskapsregering, Miljöbyrån Gunnar Westling Pb 2026, AX-22111 Mariehamn